

LOOTUSRINGI JUHT

ÕPILASTE ISETEGEVUSE JA KARSKUSKASVATUSTÖÖ AJAKIRI

Jaanuar 1932.

Nr. 3

IV aastakäik.

VÄLJAANDJA: EESTI ÕPETAJATE LIIT.

Tegev toimetaja: P. Kochtitsky. Toim. liige: J. Elango. Vastutav toimetaja: H. Roos.
Ilmub koolitöö kuudel, kuus numbrit õppeaastas. Maksab aastas — 50 s., üksik number — 10 s.
Toimetus ja talitus: Tallinna, Tatari 3. Telef. (2)14-63.

Kuidas saan õnnelikuks?

NO.
RIIGIKIRJUTUS

Nii kõlab tänavune VI laste võistluskirjutus. Samanimelise õppimisraamatu tekkimislugu on brošüürikeses eessõnas mainitud. Õppimisraamat oli kavatsetud kirjutada eriliselt laste jõudude kohaselt. Autor arvas, et ta sai temale usaldatud ülesandega hakkama. Kuid nüüd on tulnud mõnelt poolt arvustavaid märkusi, mis kõnelevad, et kavatsetud „kerge“ raamat on kujunenud „raskeks“, vägagi raskeks, nagu mainis üks üsna kaalukaid arvustajaid.

Seni olen kuulnud arvustajailt nelja etteheidet: 1) Materjali on liiga palju, 2) Brošüür on koostatud tütarlaste poolt, 3) Brošüür on koostatud peaaesjalikult linnalaste poolt, 4) Ei või ette aimata, mis nõutakse võistluskirjutamisel.

Esimesele etteheitele vastates teatan, et see arv 250 on tõesti väga suur arv. Sellele arvule juhtisin tähelepanu juba brošüürikeses ja selle saatekirjas. Avaldasin saatekirjas arvamist, et parimaid meetode on iga õpetaja käsitlus oma äränägemise järgi. Näitasin aga ka juhuslikku võimalust käsitluseks. Ja neid võimalusi on palju, väga palju. Eitan igasugu šablooni kasvatus- ja õppetöös. Loova isiksuse töö on vaba looming. Ei pelga seepärast veel nimetamast ühte võimalust: Arv 250 on suur, kui seda võtta ainult 250-na. Kuid kui süveneda lugemisse, kui lugeda ja uurida vastuseid, nagu öeldud brošüüri eessõnas, siis selgub, et vastuste liikide arv on koguni väike. Vastused on õpilaste suhtumised ümbritsevasse ellu ja oma kohustustesse. Immanuel Kanti arvamise järgi tuleb kõlblisel inimesel hoolitseda enese täiuslikkuse ja teiste õnne eest, siis on ta ise õnnelik. Sellelt seisukohalt võib kõiki küsimusi jagada kahte suurde rühma. Kui vaadelda suhtumisobjekte üldse, siis võib leida vastajat ennast, vanemaid, kooliõdesid-vendi, ligimest, rah-

vust, inimsust, looma, loodust jne. Võib vaadelda vastuseid sellest seisukohast: Mis tuleb teha? Mis jätta tegemata? Kas kõik on päri esitatud vastustega? Millised on vastuvõetavad? Millised mitte? Millised vastused tekitavad veel igal õpilasel küsimuse arutelu ajal? Kuhu liiki need kuuluvad? Jne., jne., jne.

Muidugi — õppimiseks, nagu seda mõeldi vanasti — on 250 esitatud vastust liiga suur töö. Kuid lugemiseks, liigitamiseks, võrdlemiseks, kaalumiseks, otsustamiseks ja seisukohavõtmiseks kõlbavad ja sobivad antud vastused niihästi laste-
aia kui ka ülikooli kasvandikkudele, muidugi igale eale ja arenemisastmele vasta-
va käsitlusviisiga.

Teine etteheide, et brošüür on koostatud ainult tütarlaste poolt, on tõsiselt teenitud etteheide. Etteheide seepärast, et ei ole avaldatud positiivselt poiste soove ja üritisi selleks „Kuidas saan õnnelikuks?“ Avaldatud suhtumised olevat liiga „tütarlapselikud“. Olen lugupeetud arvustajatega täiesti ühel arvamisel, et tütarlastel ja poeglastel on oma erinevad arusaamised ja suhtumised selles küsimuses „kuidas saan õnnelikuks?“ Kuid millised on need erinevused ja mil määral nad esinevad eesti laste juures, seda pidi näitama alles kavatsetav võistluskirjutus. Selleks oli paigutatud brošüüri eessõnasse järgmised sõnad: „Mina loodan, et igaüks neist (õpilasist) küsib: „Kuidas saan õnnelikuks?“ Mina loodan, et igaüks neist hoolega loeb ja uurib vastuseid selles raamatukeses. Mina loodan, et nendele vastustele leitakse veel palju, palju lisa...“ Mina loodan täiendavalt veel, et see lisa tuleb kõigilt neilt, kes ei rahuldu ainult nende vastustega, mis on esitatud. Eriti aga loodame lisa just poistelt, kes siis võivad näidata pois-

te erinevust tütarlastest. Selle arvatava erinevuse fikseerimiseks oligi brošüüri saatkirjas paigutatud jätk: „Et seekordsed võistluskirjutuse tulemused töötatakse läbi esmakordselt koolide, klasside, maakondade, linna ja maa ning õpilaste vanuse ja soo seisukohalt, siis oleks eriti soovitatav rohkearvuline osavõtt, mis võimaldaks väärilise esinemise mainitud üksustel“.

Julgen tõendada, et need „tütarlapselikud“ vastused ei olnud ja ei olegi mingisugune puudus meie ettevõttes, vaid täiesti teadlikult ja pedagoogiliselt kaalutud kavatsus.

Kolmas etteheide, et brošüür on koostatud peajasjalikult linnalaste poolt, laseb end tagasi tõrjuda samadel motiividel, mis teinegi etteheide. Ka siin peavad maalapsed näitama oma lisavastustega, et nad erinevad linnalastest ja milles nad erinevad linnalastest. Juhin austatud arvustajate tähelepanu ülemal esitatud väljakirjutisele, et „...võistluskirjutuse tulemused töötatakse läbi... linna ja maa seisukohalt...“ Ka selles küsinuses tahab kavatsetav võistluskirjutus aidata selgusele, kas ja milles erinevad linnalapsed maalastest.

Mitte ainult neid, puudutatud küsimusi ei taha valgustada käesolev võistluskirjutus. Ta tahab uurida üldse miljöömõju laste kõlblisele arengule nii palju kui see teostatav sel korral.

Sisuliselt oleks võidud arvustada brošüüri kõigepealt tema mittetäiuslikkuse suhtes. Vaatamata temas esitatud materjali rohkusele (!) ja raskusele (!) ei ole

see materjal veel kaugeltki mitte küllaldane. Seda näitab juba materjali kogumise lugu juhusliku 25 minuti jooksul. Meil oli tarvis vaid läntekohta ja selleks sobib pakutud materjal väga hästi. Töö täiendamine sünnib igasuguste lisade kaudu, millega iga õpilane linnas või maal, olgu ta poeglaps või tütarlaps, kodus iseseisvalt lugedes, koolitunnis arutades, või lootusringis vabalt vesteldes rikastab võimalusi õnne saavutamiseks.

Neljas etteheide ei tohikski avalikult püsida etteheiteana. Mis võistluskirjutus see olekski, kus küsimused juba ette teada? Üks on küll selge, et lase valmis teadmisi võistlusel ei nõuta. Neid teadmisi ei nõuta ka õpingutel, küll aga oskust avaldada oma arvamist ja seisukohta, nagu juba varemingi mainitud.

Lugupeetud ametikaaslased! Nagu selgub, ei ole kavatsetav võistluskirjutus sugugi raske, nagu mõnel pool on arvatud. Küll peaks ta aga kohtadel pakkuma huvi esimesena sarnasena katsena laiaulatusliku antud ja lisamaterjali abil hinnata laste kõlblist tasapinda. Suurema tähtsuse omab aga küsimus veel siis, kui teame, et tehtud töö ei jää tolmuma kuski arhiivi, vaid ta leiab läbitöötamist eesti lapse kõlblise taseme tabamiseks. Selleks palun Teie kõikide heatahtlikku kaastööd.

Kasutades juhust soovin Teile kõikidele

**õnnelikku
uut aastat!**

Tallinnas, Uuel aastal 1932.

Hans Roos.

Kas on õpetajaskond kohustatud kaasa töötama tervendavale eluviisile?

Aastate eest kirjutas Rosegger lendlehis, millest väljavõtteid siin toome.

...Aga tõesti lõbus on kõrtsis. Veini-aur, tubakasuits, metsik, mõttetu kära, haavav kõneviis ja toored kombid segamini mõlema soo vahel, siis näakklemine, viha, vägivald. Kõik see sinises alkoholi auras. Ja kõrtsmik selles keerises! Ta on endaga rahul, vaja ainult õigel ajal oma võrastele alkoholi mürki anda; ahnus on teda mürgi müüjaks teinud. Ta võib veel nurisedagi, et tema toad on hullumajaks saanud, täis mässulisi. Võib olla, lärmitseb ta ise kaasa tubaka suitsus, sest et

huntidega peab ühes huluma. Võib olla, püüab kavalusega joobnutelt välja pressida, mis veel saab. Kes veer päris joobnud ei ole, ka neile on vaja kõhud ja pead täita ning rahakotid tühjendada. Varen või hiljem satuvad need kõik kerjustena ühiskonnale koormaks.

Sarnaseid näiteid leiame päevast päeva.

Mürgitatud inimene! — Loomale sarnanev inimene!..

Peab see nii jääma? Mikspärast peab just külaliste tulles ja pidulaudadel alkohol olema? Kas maksab vaevaga raha tee-

näida, et seda alkoholi eest välja anda? Et täta haige- ja hullumaju?

See oleks tõesti rumalus...

Ma olen palju alkoholi ohvreid näinud. Olen näinud õige noori juba oma energiat õllega hävitavat. Olen näinud õpetajaid, preestrid, kirjanikke õlle järele kaebavat. Rahvas, kes oma meeleolu kanges joogis värskendab, oma rahvust õllest ja oma elurõõmu veinist otsima peab, niisugune rahvas satub ikkagi naaberrahva pilke alla.

Kui seadusandlus, kool ja kirik jõu kokku võtavad, siis peaks sellel ikkagi tulemused olema. Eemale alkohol! Eemale see ilma hääletamisteta ja ilma ringkirjadeta!..

Kas tahtis Rosegger, soojasüdamline, tahtejõuline õpetajate sõber, sellega eriti õpetajaid süüdistada? Ei, ta ei tahtnud

mitte näidata, et õpetajate seas rohkem joojaid on kui mujal. Ta tahtis näidata, et õpetaja ja arst kõige enam kohustatud on alkoholi vastu võitlema.

Kes midagi võita tahab, peab seda põhjalikult tundma. Seepärast on vajalikud selgitused alkoholist ja tubakast kui pahest.

Eriti tugev on aga näidete mõju. Noored omavad tumbuskonna eluviisid ja kombed, sellepärast on vaja neile tegusid ja kohaseid näiteid. Õpetaja peab olema kasvandikele elavaks eeskujuks, peab loobuma tubakast, kõrtsist, kaardimängest j. m.

Pealegi, õpetaja kutse on enam kui ükski muu närve sööv, juba üksinda sellepärastki on vajalik õpetajal loobumine joovastavaist aineist.

Vabalt Dr. R u d. S m o l a järele.

Töö, karske eluviis ja rafu sulevad arstile ukсед.!

Tavaline elupilt.

P. asunduses elavad asundustalus, mis õiglaselt poolitatud, väi ja ää. Äi on juba aastates mees, kuid ühes sama vana naisega peavad oma taluosa väga heas korras. Neil on ilusad loomad, head tööriistad, neil kasvab ilus vili ja see kõik annab neile korralikku tulu: ei nad kurda kunagi halbade aegade üle.

Väi on paremas mehe eas. Leerinud tüdargi võiks emal tubliks abiks olla. Kuid väi näeb nälga pea igapäev. Ei ole tal kuude kaupa muud laual kui silk ja leib, sellestki viimane äia aidast.

Ja kõige selle viletsuse põhjus on vaid väike harjumus, mis on saanud väile teiseks loomuseks. Ta on harjunud viina võtma. Võtab aga seda nüüd nii sagedasti, et annab selle eest ära viimase sendi, mis majapidamisest kuidagi veel väljakiskuda saab. Jäägu või leivata pere, seemneta põld ehk toiduta loom, kui aga viina saab! Mis aga peaasi: asjata kaob kallis tööaeg.

Kui tuleb juttu kitsikusest ja puudusest väi perekonnas, siis otsitakse süüdi mujalt igalt poolt, küll viljakaldusest, küll heast lõikusest, mis hinnad alla löi, küll

suurtest maksudest, küll puudulisest riiklisest toetusest, aga mitte kunagi viinast, ega veel vähem või halvast harjumusest juua viina.

* * *

Karskustöö ülesandeks noorsoo keskel on just noori hoida ja hoiatada esimese väärsummu eest ja selgitada eluvaatluste ja nähete abil, et halb harjumus on väga ja väga paha asi. Ei ole aga võimalik ette näha kõiki elus ettetulevaid väärnähteid ja hoiatada nende eest noori. See oleks ka samane Kilplale, kus tugevale tervele noorele tahtetakse kaasa anda kogu elu ajaks kargud ja nõuda, et ta käiks vaid sillutatud teedel. Ei! Noorus armastab hüpeldada aasal ja kõndida kõigil nõmmedel. Vaid seda tuleks selgitada, missugust kannikest tuleb koju kanda ja missugune mari on ikka mürgine.

Tunne ennast! Õpi tundma oma võimisi ja jõudu, õpi tundma oma nõrkusi ja otsi teid nendest vabanemiseks — see igivana kasvatus põhimõte tuleb esikohale tõsta just lootusringide töös, mis valmistab ette noori iseseisvale seltskonna tegevusele.

E. R.

Lootusringlaste palve.

Meil, noortel lootusringlastel, on teile isad, emad, onud, tädid, vanemad vennad, õed, sugulased ja tuttavad, väikene palve, mille täitmist meie kindlasti loodame, mille täitmist meie hingimata vajame ja mille täitmist meid kohustab nõudma meie rahva parem tulevik.

Teie olete lahkuv põlv, kelle elutöö on juba teoksil ehk koguni tehtudki. Meie, noored, oleme tulev põlv, kelle elutöö veel algamata, kelle elusihid veel vaid plaanides, kellel on niipalju head lootust parimale tulevikule, et julgelt haarama kaugegete kõrgete ideaalide poole...

Egas teie, vanemad, ometigi ei soovi meile, noorematele, õnnetust ja hukkumist, egas teie ometigi pillu tuulde väärtusi hoolimatult, tulgu peale teid või veeputus!

Meil on teile, vanad, üks väike palve: „Ärge saatke meid kiusatusse!“

Jah, ärge saatke meid kiusatusse, pakkudes meile esimest paberossi, pakkudes meile esimest klaasi õlut, pakkudes meile esimest pitsi viina — rõõvides sellega meilt karsket puutumatumust!

Ärge saatke meid kunagi tubakakaupluse, et osta sealt teile mürki. Tehke ise oma paberossi, sigari ja tubaka ostud, kui ei suuda teie endid enam vabastada sellest suitsukummardamisest!

Ärge saatke meid ka kunagi ostuna endale viina ega õlut!

Laske meid jääda eemale teie joomapidudest ja tervisejoomisest!

Ärge saatke meid mitte kiusatusse!

E. R.

Töö õpilaskoondistes.

Võistlus-ülesanne.

„Lootusringi Juhis“ nr. 1 (oktoober 1931) avaldasime üleskutse võistluseks huvitavama ja sisukama huviõhtu kava koostamiseks. Esitamise tähtaeg möödus 15. detsembril 1931. a. Nähtavasti koolitöö algus oma rohkete ülesannetega ei võimaldanud laialdasemat osavõttu, sest kokku tuli ainult kaks võistlustööd: V. Antsla Lusti algkooli lootusringi liikme Alma Mürki ja Purdi algkooli lootusringi liikme Eduard Jürgensi koostatud kavad.

Võistlustööde hindamiseks moodustati toimetuse poolt komisjon, kuhu kuulusid Karskuskasvatustoimkonna juhatusel liikmed: H. Roos, A. Ploompuu ja P. Kochitsky. Komisjon oma koosolekul 23. detsembril 1931. a. otsustas: mõlemad kavad ergutusauhinna väärilisteks arvata ja määrata E. Õpetajate Liidu poolt annetatud äsjailmunud noorsoo-raamatuist mõlemile koostajale „Noorusmaa“ almanaki IV.

Ühtlasi otsustati võimaldada veel osavõttu huviõhtu kavade koostamisest ja määrata mõned auhinnad tööde eest, mis toimetusse jõuavad hiljemalt 15. veebruariks 1932. a.

Samuti kutsutakse lootusringlasi ja E.N.P.R. koolikoonduse liikmeid saatma toimetusele omi töid, mis sisaldavad soovet, ettepanekuid, arutlusi j.m. õpilaskoondiste töö korraldamisest, liikmete kohustest, töönaiteid, õnnestunumaid ilu-

kirjanduslikke töid. Paremate tööde saatjaile määratakse mõned auhinnad, töid avaldatakse ajakirjas.

Esimesele hindamisele tulevad tööd, mis toimetusse jõuavad hiljemalt 15. veebruariks k. a.

Ka hiljem saadetud tööd tulevad veel hindamisele, tähtaeg avaldatakse „Lootusringi Juhis“ Nr. 4.

TOIMETUS.

Huviõhtu kava.

Saal on kaunistatud siniste lippudega ja keset saali on moodustatud nelinurk, plüüsitud krepp-paberiga ületõmmatud postid, mille otsas põlevad kaunistatud laternatuled.

Tegevus sünnib keset saali, pingid on asetatud kolmelt poolt ringi.

1. Avakõne.
2. Koorilaul: Kuldrannake, Hele täht, Huhub tuul.
3. Deklamatsioone: Vaanelaps, Nõmmelill, Milleks viin on hea (kannavad 2 poissi), Parem kui nali (kahele tüdrukule), Raamat. „Edasi päikese poole“).
4. Näidendid: „Tuhkatriinu“ (E. Linde).
5. Võimlemisi poistele: Keppharjutus, rusikaharjutus.
6. Võimlemisi tüdrukutele: Pärgharjutus ja lippharjutus.
7. Vabad võtted (koostatud Idla harjut. kahele poisile — naljanumbrid).
8. Rahvatants: Hüppetants, Tuljak, Viru-polka ja Kaerajaan.

Tantsude vaheajal tantsijad ei lahku, vaid grupeerivad end vabalt ja ütlevad rahvalaule, mõistatusi ja kõnekäänce (nagu eneste vahel, aga nii et publik kuuleb). Mõni noor-

mees tellib uue tantsu. Rääkimised valitud: „Valik Fesli Rahvalaule“ V. Ridala (A. Raudkatsi omad).

9. Ühele tüdrukule vene tants. (Vene rahvariietes.)
10. Kahele poisile neegritants.
11. Inglise mäng. Ilmuvad 6 tüdrukut, valoes rüüs, kulüpärnadel. (Koostatud plastilistest harjutustesf).
12. Kõik lootusringlased ilmuvad kahes reas, siniste lipude all ja igaüks järjesti, seisatab sammu välja reast (kõik püstitavad lipud üles) ja ütleb mõtteferi ja tähtsamate karskustegelaste välendusi.

(Valitud raam. „Päikese poole“).

V-Antsla Lusti algkooli lootusringi liikme Alma Mürki koostatud, saadud ringi hooldaja (E. Sepa) kaaskirjaga võistluseks.

Lootusringi huviõhtu kava.

1. Üldine laul:
(„Kaujimad laulud pühendan sul“.
2. Ilulugemine:
 - a) „Las' kasvame“. G. Suits.
 - b) „Karskuspühaks“. E. Rungi.
„L. Juht“ nr. 6, 1931. a.
3. Kõne (loeng): „Mis ülesanne on lootusringil algkoolis?“ „L. Juht“ nr. 1, 1930.
4. Koorilaul
 - a) „Eesti talv.“ M. Hermannilaulm. õp. I.
 - b) „Kas tunned maad.“ — „—
5. Lootusringi hooldaja kõne: „Missuuse kõlblise ilmavaate peaksid omama meie noored?“ (Lootusringi hooldaja poolt koostatud konspekt siin ligi).
6. Koorilaul:
 - „Isamaa mälestus“. Kooli koor I.
 - „Millal saame“. Kooli koor I.
7. Ilulugemine:
 - a) „Kui lehed langevad“. E. Rungi.
„L. Juht“ nr. 1, 1929. a.
 - b) „Vanaema juutt Sauna Villemist.“ Kolme õpilase jutustus-ettekandel. Kooli lugemisraamat. M. Kampmann.
8. Üldine laul: „Eestimaa, mu isamaa“.
9. Lootusringlaste mänuud:
 - „Veere värten vurinaga“. Laste laul. I.
 - „Lumemees“. Laste laul. I.
 - „Pesupesemine“. Laulumängud I.
 - „Küll talvel on lõbu“. Laulumängud I.
10. Seltskondlikke mängu vabal valikul.
Algu kell 19, lõpp kell 22.

Koostanud Purdi algkooli lootusringi liige Eduard Jürgens, saadud ringi hooldaja E. Rungi kaaskirjaga võistlustööna.

Kuidas veest maja ehitatakse.

Õpetaja: Kes teab mulle öelda, kuidas veest maja ehitatakse?

Tiiuivahi poeg: Mina, härra õpetaja. Mina lasen vee külmetada, et tast kivikõva jää saab, siis lõikan selle tükkideks ja ehitان sellest maja.

Möldri poeg: Oi häda, kui suvi tuleb!

Õpetaja: Aga kuidas sina siis veest maia ehitaksid?

Möldri poeg: Mina laseksin vett veski rattale jooksta ja jahvataksin seni vilja, kuni rikkaks saan, siis ehitان endale maja.

Kaupmehe poeg: See ei ole siis aga mitte veest!

Õpetaja: Ja kuidas teeksid siis sina seda?

Kaupmehe poeg: Mina? Ma valan vett veini hulka ja müün seda. Ja siis ehitان omale uhke maja.

Õpetaja: Nüüd tahan mina teile öelda, kuidas mina omale maja ehitada tahan. Ma ei joo iialgi veini, vaid vett. Ja kokkuhoiust ehitان omale maja.

P. Roseggeri järele.

Tööle.

Sulle, põllumees, kes sammud adra taga, minu soojem tervitus!

Hõõguval ühistundel saadan sind, kui hoolitseval andumisel liigud mullavallide vahel, valmistades aset seemnele seal.

Oma nõrgise sepikoja ääsitule lõõmas ja suitsus, sädemete tõusus ja vasara lõökides tunnen oma elulaulu, oma osa suures ühistöös sinuga.

Nähes hõõguvat rauda kujundumas, tundun minagi olevat seemendaia suur ja tugev. Ja valmivas töös näen nagu seemnest vabanevaid idusid tärkamas.

Sa palud vihma ja soojust, olles mures oma seemnete pärast. Ka mina palun õnnistust jumalalt leegile, mis nagu laul ääsi koldelt tõuseb.

Leeqi laulus kajab, et sina ja mina ühisest tüvest, et hing meil ühiselt hõõguv suurele loovale tööle.

Sina, põllumees, kes sammud adra taga, mõtle ka minule töö juures roheline metsasalu kõrval. Minu vasara lõökide vili valmib, kui sina mu tegevust saadad.

Ühine austus meile siis lõikuse päeval.

Vabalt ajakirjast

„Jugendrotkreuz Zeitschrift“ 1931.

Linnamäe algkooli lootusringi „Noorsoo Päike“ kodukord.

I.

1. Igal lootusringi liikmel on ringi asju otsustades ühesugused õigused.

2. Iga lootusringi liige on kohustatud ringi koosolekust võtma osa. Liige, kes kolm korda järgimööda ringi koosolekust põhjuseta puudub, võidakse kõrvaldada ringist.

3. Lootusringi liige on kohustatud igal pool ennast viisakalt ülal pidama. Omavaheline läbisaamine olgu kõigiti sõbralik. Maksvat koolikorda peab iga ringi liige kõrvalekaldumata täitma.

4. Vandumine ja söimamine loetakse väga alatuks ja inetuks asjaks.

5. Üksiku liikme ülalpidamise eest vastutavad peale eksija veel tema sõbrad.

6. Kodukorra p.p. 3 ja 4 vastu eksijaid ringi liikmeid võib koosolek $\frac{2}{3}$ häälteenamusega ringist kõrvaldada 6—30 päevani.

Märkus: Sama õigus on ka ringi hooldajal, kuna ringi vanem võib eksija kohta lasta teha koosoleku protokollis märkuse.

7. Ringi liikmed on vastutavad ka igasuguste teiste eksimuste eest, mis ei ole ettenähtud käesoleva kodukorra p.p. 3 ja 4.

8. Iga liige peab oma jõudude kohaselt ja parema arusaamise järele täitma need ülesanded, mida koosolek või valijad temale teevad.

9. Iga lootusringi liikme ülim püüe olgu karskus, terve keha, viisakus ja puhtus.

10. Kooli IV, V ja VI kl. õpilastel on lootusringi astumine sunduslik.

II. Juhatus ja prefektid.

11. Lootusringi juhatusse kuuluvad: ringi hooldaja, ringivanem, kirjatoimetaja ja laekur.

12. Ringi hooldajaks on kooli üks õpetajast.

13. Ringi vanem valitakse üldkoosoleku poolt. Kandidaadid, arvult 2, määrab õpilaste seast ringi hooldaja.

14. Kõik ringi liikmed peavad vastuvaidlemata alluma oma valitud vanemale ja tema õiglasi nõudmisid täpselt täitma.

15. Ringi kirjatoimetaja kirjutab juhatuse ja üldkoosoleku protokollid, nimekirjad ja on abiks hooldajale ja ringi vanemale kõiges kirjalikus asjaajamises.

16. Ringi laekur võtab vastu sissetulevad summad ja märgib nad kassaraamatusse. Samuti kirjutab kassaraamatusse kõik väljaminekud arve järele.

17. Laekur võib raha anda hoida ringi hooldaja kätte.

18. Prefektidena valib koosolek tarvilise arvu puhtuskorrapidajaid igasse ruumi, kelle tegevuse järelvalvajaks on lootusringi vanem.

19. Juhatus peab koosolekuid hooldaja algatusel.

III. Üldkoosolekud.

20. Üldkoosolekuid peetakse vajaduse järele ja hooldaja korraldusel.

21. Üldkoosolekud on kaheksaüksed:

1) koosolekud jooksvate asjade arutamiseks ja

2) töökoosolekud.

22. Üldkoosolekutel arutatakse igasuguseid lootusringi ellu kuuluvaid küsimusi, nagu: peod, aruanded, kavatsused, liikmete kolita käivad küsimused jne.

23. Töökoosolekutel peetakse loenguid, karskuse, tervishoiu, spordi, kõlbluse jne. üle. Kantakse ette liikmete töid, peetakse vaheusi, mängitakse, lauldakse ja korraldatakse jalutuskäike.

24. Ringi liige heidetakse hooldaja nõudel koosolekult välja koosolekul korraldumise eest.

25. Koosolekut juhatab koosolijate poolt valitud ringi liige, VI kl. õpilane.

26. Üldkoosoleku otsused on kõigile liikmeile kohustavad.

IV. Üldiseid määrusi.

27. Iga lootusringi liige peab kodukorra määrusi tundma ja täitma.

28. Lootusringi liikmed võivad kanda spordiplussidel vastava komisjoni poolt maksmapandud märki.

29. Linnamäe algkooli lootusringi „Noorsoo Päike“ täidab ka E. N. P. R. Linnamäe osakonna ülesandeid, pidades meeles lipukirja: „Ma teenin, ma aitan!“

30. Käesolevat kodukorda võib muuta ja täiendada hooldaja ettepanekul $\frac{2}{3}$ häälteenamusega üldkoosolekul.

Ringi hooldaja: A. Pakler.

Mõistatusi.

Kolmkümmendkaks väikest valget lauda seisavad ilusal punasel vaibal. Mõnel laual on tumedad täpid või lohukesed, mis ära peab parandama. Mõnel laual või selle ümber maas lamavad leivaraasukesed.

Ilusaimad on aga lauad, mis täiesti puhtad ja valged, ilma täppideta ja lohkedeta, ilma leivaraasukesteta nende peal, ilma mustuseta ees või taga, paremal või vasemal.

Sa ei või teda näha ega ka tunda. Ta kannab sind kaugeisse maadesse. Mida kauemale ta sind viib ja mida kauemaks ära jääb, seda parem see sulle. Imelik selle juures on: sa ei tea ennem sellest midagi, kui ta sind jälle tagasi on toonud.

Maga avatud akna lähedal

Ajakirjast

„Jugendrotkreuz Zeitschrift“ 1931.

V.-Antsla Lusti algkooli lootusring „Nooruskoit“.

Thomas Mann ütles: Ma ei usu mitte, et alkohol meeleolu loob, ma ei usu mitte meeleolusse, mis alkoholist saadud. Hea meeleolu ei ole mitte joobnud olek, hea meeleolu on tegevusest, värskusest, igapäevasest tööst, jalutusest, puhtast õhust, häist raamatutest, rahust, rahust...

Mis tehakse lootusringis.

Elva algkooli kr. „Võitleja“. Peale protokollide raamatu (päevaraamatu) peetakse ringis kroonikat — „aegade raamatu“. Raamat annab aasta ülevaateid ringi elust, koostatud üksikute õpilaste poolt. Toome siin lühikese ülevaate ringi tegevusest meile lähelt kasutada saadetud „aegade raamatu“ järele.

Raamatu motto: Meie ei taha olla, ei ole vaikiv, ununev lehekülj Aegade raamatus... Meie tahame elada ja kirjutada Aegade-raamatusse.
Anna Haava.

Ring on asutatud 20. aprillil 1925. a., selle õhutaja ja ellukutsuja oli õpetaja Lydia Rand, ringi hooldaja ja hing käesoleva ajani. Peale karskusringi „Võitleja“ teotseb koolis veel noorematest õpilastest lootusring „Valge lind“. Esialgu oli kr. E. Noorsoo karskusliidu liige, hiljem — iseseisev ring. Sellele vastavalt on ringi liikmemaks olnud 25 sendist kuni 5 s.

Esimesel aastal korraldati kaks alamaastme karskuseksami liikmeile. Ringidest on tegevarena märgitud: muusika, laulu ja male ringid.

Iga aastane tegevus algas sügisel (oktoobris-novembris) peakoosoleku ja töötus-koosolekuga, mil uusi liikmeid vastu võeti. Siis referaat- (töö-) koosolekud, eriti võistluskirjutuse aine arutusega. Osa võetud kõigist võistluskirjutustest. Aprillikuus pidulik aastapäev, mis suure hoole ja soojusega korraldatakse ja millest rohkesti vilistlasi osa võtab. Mai-kuus kevadpühad — karskuspühad võistluskirjutuse auhindadega. Nende kirjeldusel märgivad kroonika kirjutajad üksmeelselt võistluskirjutuse suurt kasvatavat mõju ja helevust sel päeval, ühtlasi tänutunnet korraldajatele. Veel on aasta keskel korraldatud: Metsanurga, Soome ja Läti kirjandus-õhtud.

Et kool õpilasrohke, siis on ka ringide peere suur, osavõtt pidustustest — sadades.

Kroonikat täiendavad foto-pildid juhatuselt ja kogumistest.

Peale hooldaja märgitakse õpetajaist veel hooldaja haiguse puhul selle asemikku ja eriti kooli juhatajat, kes aastapäevil ja kogunemistel ringile sooje soove öelnud.

Ka mure päevi on ringi elus: armastatud hooldaja haigus, õnneus ringi junatajaga ja — mõnigi liige, kes töötuse kohaselt ei ela. Mõned saavad noomitusi, üksikud kõrvaldatakse ringist, murega mõtlevad kroonikerid aastapäevu: kas poleid viisilistis on jaanud oma töötuse juurde, mis kord saalis lilled varjus annud...

Sügavaid muljeid ringi elus jätavad: töotuskoosolekud, aastapäevad ja kevadpühad. Sügavamaid veel — vastastikkune armastus ringi hooldaja ja liikmete vahel. See koos on näilikult kandvam ja kasvatavam tegur ringis ja sellest räägib ka viljistaste hõõguv vaumus ringi aastast aasta-koosolekuid esinemistel. Nii sügavad jäljed ei saa kaduda, kuigi aeg ja ümbrus paratamatult oma osa pärib.

Hooldaja — õp. L. Rand.

Linnamäe algkooli lr. „Noorsoo Päike“ on tarvitusele võtnud lootusringlaste töövihud. Vihkude sjsuks on: kohaseid väljalõikeid ajalehst (vihkudesse kleepimiseks), pilte, salmikesi, joonistusi, omi töökesi jm.

Meile saadeti tutvumiseks õppenõukogu pooff läinud kevadel kinnitatud lootusringi kodukord. Et kodukorra asjus tihti küsimusi olnud, siis avaldame selle „Lootusringi Juhis“.

Avaldame tõsist tänu saadetud kodukorra ja sellega ühes „Lootusringi juhile“ saadetud toetuse eest!

Oleksime väga tänuikud, kui õpilaskoondised saadaks kasutamiseks omi kodukordi ja töövihke — kus neid tarvitatakse. Peale kasutamist saadame materjali tagasi.

Hooldaja — juh. A. Pakker.

Luunja algkooli lootusring „Täht“ asutati 1930. a. kevadel, karskuspühade puhul. 1930/1931 õppeaastal oli liikmeid 34, nendest 9 poiss- ja 25 tütarlast. Koosolekuid on peetud 15, nendest üks peakoosolek, 3 juhatuskoosolekut ja 11 töökoosolekut, viimaste hulgas üks piduik töökoosolek, kust osavõtsid lastevanemad. Koosoleku kavas on olnud terve rida karskus- ja kõlblussisulisi referaate, ilulugemisi, laule ja seltskondlikke mängu.

Kevadel karskuspühade puhul korraldas lootusring peoõhtu ühes emadepäevaga. Kavasa olid laulud, ilulugemised ja näidend. Rahva osavõtt oli elav.

Lootusring andis välja oma paljundatud ajakiria „Täht“

Lootusring tellis ka rinnamärgid, mille kandmise kord kodukorras ettenähtud alusel.

Liikmemaks määrati 10 senti.

Kassaläbikäik oli 2363 senti. Sellest läks osa peakoosolekuks, osa kooli õpetisi toetuseks Põhja-rannikule ja osa karskussisulise kirjanõuise muretsemiseks. Praegu on kassas 7 kr. 30 senti.

Hooldaja — õp. M. Riiman.

Koolide ajakirju.

„Täht“ nr. 1. Luunja algkooli lr. ajakiri, dets. 1930. Ajakiri šapirogr. (ühevärvil.), kaaned ilustatud, lhk. 44.

Sjsust: Saateks, Öö, Sügisõhtul, Parandage!, Päike, Sügise mets, Torm, Mispärast on mõned lapsed nii halvad, Saja iumeke!, Pääsejad, Suvj, Suvine õhtu, Mu armas Peedul, Ühel õudsel ööl... Kellele parandati varandus (ülesanne lugejaile — „Lootusringi Juhist“); luuletused: Hilisõhtul, Ohtu, Talvju tulemas, Sügisel, Sõit; ülesandeid — jooniste kaudu, mõistatusi.

Üldiselt sisukas koguteos, mõnigi õnnes-tanud luulepala, mõnigi jutustus täis omapä-rast värskest. Avaldame neist mõne teisal.

„Võitleja“ nr. 4. November 1931. Lusti algkooli lr. „Nooruskoidu“ ajakiri, II a. k., lhk. 22.

Sjsust: Nooruse rõõvel, Eesti kodumaa, Mardipäeva jutuke, Lapsepõli, Hilissügis, Rändur, Sjisel järvel luuletusi, nalja jne.

„Edu“ nr. 1, Jõulunumber 1931. Kasti algkooli lr. „Koidukiire“ ajakiri, šapirograf. (vieve-värviline), lhk. 16 + illustr. kaaned.

Sjsust: Saateks, Meie kool, Mis teeme koolis, Kiri jõuluvanale Kännu Jaanilt, Jõuluvana vastus, Jänese jõulud, Linnud talvel, Suvjisel õhtul; luuletusi: Me tõttame, Koidukiir, Kodu; joonistusi.

Kroonika.

I NOORSOO ORGANISATSIOONIDE NAITUSE

korraldas Eesti Noorsoo Karskusliit möödunud jõuluvahel ajal Tartus, millest kõik suuremad noorsoo karskusorganisatsioonid osa võtsid. Samal ajal oli ka V noorsootegelaste kursus ja

VIII E. N. K. L. ASEMIKKUDEKOGU KOOSOLEK,

kus muuseum järjekordne juhatuse valimine päevakorras oli. „Noorsoolikumist Tervendava Rühma“ üleskutse põhjal, mis ette heitis poliitilist erapoolikust juhatusele, oli ägedaid mõtlevahetusi vajdluskoosolekul. Valimistel valiti aga tagasi kõik endised juhatuse liikmed, peale ühe.